Stavba souvětí

- poměry mezi souřadně spojenými větami
 - slučovací (např. spojky a, i, ani)
 - stupňovací (např. spojky dokonce, ba i)
 - odporovací (např. spojky ale, přesto, avšak)
 - vylučovací (např. spojky nebo, anebo)
 - důvodový (např. spojky neboť, totiž, vždyť, přece)
 - důsledkový (např. spojky proto, tedy, tudíž)
- věta dvojčlenná = má podmět a přísudek

Máme hodně úkolů.

• věta jednočlenná = má pouze přísudek, nemá podmět

Prší. Je mi smutno.

• větný ekvivalent = nemá ani podmět, ani přísudek

Nevstupovat!

druhy vedlejších vět

* podmětná

Kdo, co?

* přísudková

Jaký byl/nebyl podmět?

* předmětná

pádové otázky kromě 1. a 5. pádu

* přívlastková

Jaký, který, čí?

* doplňková

V jaké situaci?

příslovečná

· místní

Kde?

· časová

Kdy?

· způsobová

Jak?

 $\cdot\,$ měrová

Do jaké míry

· příčinná

Proč?

· účelová

Za jakým účelem?

· podmínková

Za jakých podmínek?

· přípustková

I přes co?

- souvětí souřadné = spojení minimálně dvou vět hlavních
- souvětí podřadné = spojení věty hlavní jednou enbo více větami vedlejšími

Větné členy

- základní
 - podmět: vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; holý, rozivý a několikanásobný
 - přísudek: slovesný jednoduchý (tvořen jedním slovesem v určité osobě), slovesný složený (tvořen způsobovým nebo fázovým slovesem a infinitivem); jmenný se sponou; jmenný beze spony; citoslovečný
- rozvíjející

- přívlastek: shodný (shoduje se s podstatným jménem v pádě, čísle a rodě), neshodný (neshoduje se s podstatným jménem v pádě, čísle a rodě); volný (nezužuje význam řídícího podstatného jména, jen doplňuje, odděluje se čárkou), těsný (zužuje význam řídícího podsatného jména, neodděluje se čárkou), přístavek (základem je podstatné jméno nebo zájmeno, odděluje se čárkou z obou stran, pokud ale vyjadřuje funkci / titul / zaměstnání, čárkou se neodděluje); několikanásobný (několik přívlastků, jejich pořadí lze měnit, jsou odděleny čárkou nebo souřadící spojkou), postupně rozvíjející (pořadí členů není možné měnit, neoddělují se čárkou)
- předmět
- příslovečné určení: místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky
- doplněk: závisí na dvou členech na slovesu a jméně

Slovotvorný a morfematický rozbor

vědět co je co, morfematický rozseká slova na ty jednotlivé části, slovotvorný jde jen o krok dopředu,

Pravopis

cvičení odhalte chyby, s/z

malá a velká písmena – prakticky – jaká jsou pravidla vysvětlit

jakoby x jako by: jakoby se dá nahradit jen jako, např. byl jakoby zmatený, když měním osobu z jako by bude jako bych

duál a duálové koncovky (očima, rukama, nohama, oběma dvěma...) – co to je

Slovní druhy

vyjmenujte druhy zájmen – osobní, ukazovací, vztažná, tázací, neurčitá vztažná..., číslovek – základní, řadové, druhové, násobné; určité a neurčité,..., určování slovních druhů ve větě

předložky: vlastní – můžou být jenom předložky (k, s, u, ...) x nevlastní – mohou být i jiné slovní druhy (během, kolem...) x nepůvodní (vznikají z různých slovních druhů, ale tvoří vlastní slovní celek jakožto předložku, součástí často bývá podstatné jméno; např.: s ohledem na..., bez ohledu na, s přihlédnutím k..., za účelem..., pro potřeby)

Mluvnické kategorie

co se určuje u 1.-4. – pád číslo rod vzor; co se určuje u sloves – osoba číslo způsob čas, co to je vid, ...

Stupňování

přídavných jmen a příslovcí, jak se tvoří, kolik je těch stupňů

Slovotvorba

a to patří pod to obohacování: skládání, odvozování, zkracování, značky

obohacování spisovné slovní zásoby češtiny (přejímání z jiných jazyků, přejímání z nespisovné češtiny, slovotvorba, přenášení významů – nové významy na již existující slova ...)

Interpunkční znaménka a jejich funkce

interpunkční znaménka a jejich funkce: čárky tečky pomlčky spojovníky, uvozovky, středníky

větná kondenzace

větná kondenzace: "s ohledem na zastavení činnosti", je to v administrativním, odborném stylu, často spojeno s nepůvodními předložkami, nahromadění především podstatných jmen, místo vedlejší věty, často ve druhém pádě, často podstatná jména, která jsou původně slovesa

útvary národního j

útvary národního jazyka: spisovné x nespisovné, co do toho patří (vysoká formální

hláskosloví

fonetika, fonologie, orto
epie, ortofonie x typy asimilací = spodob, koncová asimilace – had [hat], spodoba (asimilace) znělosti

univerbizace a multiverbizace

lexikologie

jednoduché x složené pojmenování, sousloví, historismy, archaismy, slova přejatá, expresivní výrazy, deminutiva = zdrobněliny, \dots

práce s citacemi

práce s citacemi: co to je, proč se používají, jak se s nimi nejlépe pracuje (citace.com), psaní zdrojů, podle norem

druhy tázacích vět

druhy tázacích vět: jednoduché, zjišťovací (ano/ne), doplňovací (otevřená odpověď)?

typografie

použití kurzívy, tučného písma, podtrhávání, souvisí s publicistikou, velikost písma

Automatizace a aktu

automatizace a aktualizace výrazu: co to je

enumerace

enumerace (výčty) - proč to autoři někdy používají

druhy vět

druhy vět podle postoje mluvčího: oznamovací, tázací, zvolací, rozkazovací

př spřežky

příslovečné spřežky: spojení předložky a něčeho: dohromady x do hromady, skočil do hromady sena x skočili dohromady, na shledanou není spřežka!!!

anakolut, zeugma, kontaminace, atrakce